

ПРОЄКТ «ВІД ВРАЗЛИВОСТІ ДО СИЛИ: КОМПЛЕКСНА ІНІЦІАТИВА ЗАХИСТУ»

**Комплексний захист і підтримка вразливих груп
населення під час війни**

червень 2025 — травень 2026
Сумська та Харківська області

ПРО ПРОЄКТ

Проєкт забезпечує **інклюзивні, сталі та чутливі до потреб людей послуги із захисту життя, з системною підтримкою та фокусом на мешканців** прифронтових громад та підтримку найбільш вразливих категорій населення, включаючи людей з інвалідністю, жінок у кризі, дітей та інших.

Ініціатива поєднує **кілька напрямів допомоги в єдину систему:**

- психосоціальну підтримку через мобільні команди
- індивідуальний соціальний супровід
- допомогу постраждалим від гендерно зумовленого насильства
- грошову підтримку для базових потреб
- психологічну допомогу дітям і батькам
- реабілітацію дітей із порушеннями зору та слуху

В умовах повномасштабної війни мільйони людей в Україні живуть у постійному стресі, втраті та невизначеності. Для жителів прифронтових громад доступ до базових послуг, як медичних, соціальних, психологічних, часто обмежений або повністю відсутній. Інтенсивні бойові дії в Україні продовжують негативно впливати на гуманітарну діяльність, особливо у прифронтових районах.

Попри ці складнощі, станом на кінець березня 2025 року 2,3 мільйона людей в Україні отримали життєво необхідну допомогу від гуманітарних партнерів Управління ООН з координації гуманітарних справ в Україні/ ОСНА Ukraine. Проте через скорочення фінансування багато організацій були змушені призупинити критичні програми, що безпосередньо вплинуло на можливість надавати послуги для найбільш уразливих людей.

У таких умовах важливо не лише реагувати на окремі запити, а створювати системну підтримку, яка допомагає людям не просто пережити кризу, а й відновити опору в житті.

Саме з цією метою реалізовано проєкт «Від вразливості до сили: Комплексна ініціатива захисту», який впроваджено БО «100% ЖИТТЯ» у партнерстві з ГО «Агенція сталого розвитку міста» та ГО «Українська Посмішка» за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України (UNF).

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД:

не окремі послуги, а взаємопов'язана модель допомоги, де кожен етап підсилює інший:

- від первинного виявлення потреб і скринінгу до тривалого супроводу, відновлення та зміцнення спроможності родин і громад. Це дозволяє не лише реагувати на кризу, а й створювати основу для стабілізації життя людей у довгостроковій перспективі.

РОБОТА МОБІЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ БРИГАД

«ЕМОЦІЙНИЙ СТАН НЕ МОЖНА «ЕВАКУЮВАТИ»

Мобільні бригади забезпечують доступ до психосоціальної підтримки вразливим категоріям населення, зокрема у віддалених і важкодоступних громадах у прифронтових громадах:

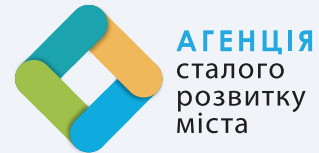
- понад **2 700 людей** охоплено інформаційними заходами
- понад **2 600 людей** отримали психосоціальну підтримку у вигляді консультацій
- **180 людина** отримала підтримку в рамках ведення випадків
- понад **1 500 грошових виплат** здійснено для підтримки найбільш уразливих категорій населення

Для багатьох мешканців це перший досвід звернення по психологічну допомогу.

ПОВНИЙ ЦИКЛ ПІДТРИМКИ:

- 1** індивідуальний кейс-менеджмент та соціальний супровід для вразливих категорій населення, включаючи маргіналізовані групи та дітей
- 2** запобігання гендерно зумовленому насильству (ГЗН) та надання комплексної підтримки постраждалим
- 3** надання багатоцільової грошової допомоги для покриття базових потреб найбільш уразливих домогосподарств
- 4** проведення гуманітарної дистрибуції спеціалізованих наборів для осіб, які постраждали від ГЗН
- 5** підтримка літніх людей, які залишилися самотніми у прифронтових громадах

Психолог мобільної бригади із Сумщини:

“Навіть коротка зустріч може дати людині полегшення і відчуття, що її чують”

Підліток після консультації поділився:

“Я вперше зміг висловити те, що тримаю в собі”

Мама зізналась:

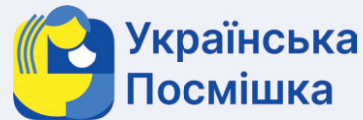
“Я вже думала, що нікому немає до нас справи”

Жінка пенсійного віку сказала:

“Ви перші, хто зайшов до нас за весь час”

РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ ТА ЗОРУ

Забезпечення дітей з порушеннями зору та слуху асистивними технологіями (реабілітаційні та комунікаційні засоби):

- **25 учнів з порушеннями зору** отримали:
 - планшети iPad зі спеціальною системою лікування зору Okolovision
 - спеціальні окуляри для реабілітації та лікування
- **25 дітей з порушеннями слуху** отримали:
 - сучасні слухові апарати Oticon з індивідуальним налаштуванням та подальшим реабілітаційним супроводом
 - планшети iPad та допоміжні навушники для підсилення роботи у реабілітаційному процесі

Олена Газізова,
керівниця проєкту, БО «100% ЖИТТЯ»

“Для нас важливо, щоб діти мали доступ до сучасних реабілітаційних інструментів, і особливо на прифронтовій території. Такі технології допомагають підтримувати розвиток дітей і дають можливість отримувати необхідну допомогу там, де це найбільш необхідно з огляду на виклики і складні умови війни”

**ЦЕ НЕ РАЗОВА ДОПОМОГА,
А ПОВНИЙ ЦИКЛ ПІДТРИМКИ:**

- ДІАГНОСТИКА → ІНДИВІДУАЛЬНІ РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ПРОГРАМИ
- РЕАБІЛІТАЦІЯ → СУПРОВІД
- ДОВГОСТРОКОВИЙ МОНІТОРИНГ

ДОДАТКОВІ МАТЕРІАЛИ ПРО КОМПОНЕНТИ ПРОЄКТУ

«Емоційний стан не можна евакуювати» Вустами фахівців: як працюють мобільні соціально-психологічні бригади на Сумщині та Харківщині

Коли лікування виглядає як гра: як планшети допомагають дітям відновлювати зір на Сумщині

Сучасні слухові апарати та реабілітаційний супровід для дітей із прифронтових громад Сумщини

Психологічна підтримка під час війни: як у прифронтових громадах допомагають дітям із сильним стресом

Сюжет Суспільного про реабілітацію та лікування дітей з порушенням зору

Коли лікування виглядає як гра: як планшети допомагають дітям відновлювати зір на Сумщині

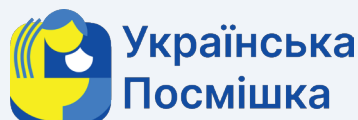
Як у громадах поруч із фронтом відновлюють не лише інфраструктуру, а й людей

За крок до фронту: допомога для 19 тисяч людей у прифронтових Сумщині та Харківщині

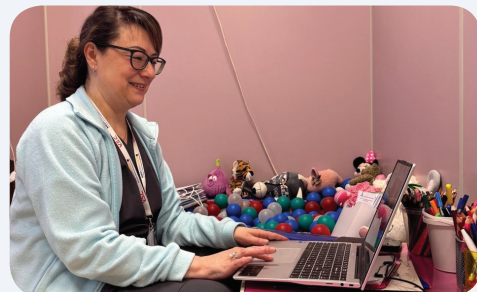
ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ДІТЕЙ І БАТЬКІВ У КРИЗОВИХ СТАНАХ

Кейс-менеджмент психологічної підтримки дітей з високим рівнем стресу у співпраці з фахівцями НДСЛ «ОХМАТДИТ». Програма «Позитивне батьківство».

Психологічна підтримка спрямована насамперед на дітей із високим рівнем дистресу, які проживають у громадах Сумської та Харківської областей, що регулярно зазнають обстрілів:

- **15 000 дітей** пройшли скринінг психічного здоров'я
- **3 214 дітей** з ознаками високого або помірного дистресу пройшли програму розвитку емоційного інтелекту під супроводом менторів
- **500 дітей** з дистресом отримали повний курс терапевтичної підтримки від спеціалістів від фахівців НДСЛ «ОХМАТДИТ»
- **132 фахівці-ментори** (представники 104 закладів освіти, ІРЦ, психологічних центрів, лікарень тощо) підготовлені для роботи з дітьми з використанням скринінгу MHPSS на платформі eKidz
- **502 батьків** пройшли інформаційні сесії програми «Позитивне батьківство»
- створення **телеграм-каналу** «Батьківство з посмішкою» <https://t.me/BatkivstvoSmile> з метою підтримки батьків у розвитку навичок позитивного батьківства та допомоги дітям із психосоціальними потребами

Психологиня проекту

“Психолог не може зупинити війну, але ми можемо допомогти дитині краще справлятися з труднощами та переживаннями”

ІСТОРІЇ ДІТЕЙ

«ЦЯ ПЛИТА ВПАЛА Б НА МЕНЕ, НА МОЄ ЛІЖКО»

Дівчинка 12 років під час повітряної тривоги пішла у ванну, і саме в цей момент шахед влучив у її дім. Фізично вона не постраждала, але втратила відчуття безпеки. Зі страхом згадувала:

“Якщо б я не відійшла від своєї кімнати, то ця плита б впала на мене, бо вона впала на моє ліжко”

Психолог працював із дитиною над подоланням стресу та стабілізацією емоційного стану. Важливо було допомогти їй усвідомити: рішення піти у ванну фактично врятувало її життя. Поступово дитина почала відновлювати відчуття безпеки.

Інша дитина ще до війни мала серйозний опік ноги та проходила тривалу реабілітацію, щоб знову ходити. Після пережитого вибуху страх став настільки сильним, що вона перестала ступати на ногу та відмовлялася ходити до школи. Після понад 10 сесій із психологом дитина знову почала ходити.

ПОВНИЙ ЦИКЛ ПІДТРИМКИ:

- зменшення довгострокових наслідків травматичного досвіду
- скринінг для визначення рівня дистресу дітей за допомогою платформи eKidz.eu
- ведення кейсів психологічної підтримки дітей з високим рівнем стресу психологами НДСЛ «ОХМАТДИТ»
- розвиток емоційного інтелекту та впровадження програми «Позитивне батьківство» — для підтримки дорослих, які виховують дітей у стресових умовах
- створення [телеграм-каналу](https://t.me/BatkivstvoSmile) «Батьківство з посмішкою», через який батьки отримують практичні матеріали та вправи

КОЖНА ІСТОРІЯ ВАЖЛИВА — ЗА СТАТИСТИКОЮ СТОІТЬ КОНКРЕТНА ЛЮДИНА ТА ЇЇ ЖИТТЯ

«ВИНИКЛО ВІДЧУТТЯ, НІБИ МИ З ДІТЬМИ НЕ ЧУЖІ ТУТ І НЕ САМІ ЗІ СВОЇМИ ПРОБЛЕМАМИ»

Світлана переїхала з прифронтової території разом із дітьми та мамою пенсійного віку.

Довелось покинути своє житло, частково зруйноване внаслідок ворожих обстрілів, де залишатись стало надто небезпечно для життя. Сім'я втратила більшість особистих речей, одягу, предметів побуту та засобів для навчання дітей. Нове життя у більше безпечній громаді — без зручностей і з тривогою та страхом перед невизначеністю майбутнього.

Світлана помітила, що поведінка дітей змінилася з часу переїзду: вони стали більш замкнутими, напруженими, частіше плакали, занадто сильно реагували на будь-які раптові або гучні звуки, мали неспокійний сон. Жінка відчувала безпомічність і самотність.

Завдяки мобільній бригаді жінка отримала психологічну підтримку, консультації та пакунки гідності. Психологи допомогли їй навчитися стабілізувати емоційний стан, а дітям — адаптуватися в новій школі.

“Коли втрачаєш свій дім, роботу, друзів, сусідів та приїжджаєш у нове, чуже місце, найбільше лякає те, що немає допомоги й підтримки. Іноді просто хочеться з кимось поговорити, розділити свою біду, але коли нікого не знаєш — це неможливо. Добре, що є такі організації та проєкти, які надають те, що потрібно найбільше — і нам, і дітям. Ми могли обговорювати важливі теми й довіряти одне одному, у мене з'явилася підтримка та нові знайомства. Виникло відчуття, ніби ми з дітьми не чужі тут і не самі зі своїми проблемами. Нам допомагають і матеріально, і психологічно. З'явилось відчуття надії — це найцінніше для мене”

«БУЛО ДУЖЕ ВАЖКО...БАГАТО ПИТАНЬ НАКОПИЧИЛОСЯ ОДРАЗУ І Я НЕ ЗНАВ, З ЧОГО ПОЧИНАТИ...»

Після вимушеного переміщення чоловік старшого віку опинився у ситуації, коли накопичилось надто багато питань одразу. Через інвалідність I групи навіть базові речі — оформити документи, звернутися по допомогу, організувати лікування — стали складними.

З чоловіком почала працювати фахівчиня мобільної бригади, яка підтримує людей із вразливих груп. Разом вони визначили потреби, організували гуманітарну допомогу, почали оформлення статусу ВПО, налагодили контакт із соціальними службами та супровід до спеціаліста.

“Мені самому було дуже важко щось владнати, бо багато питань накопичилося одразу, і я не знав, з чого починати. Для мене ця підтримка була важливою, бо я побачив, що є хтось, хто може підказати, супроводити і просто по-людськи поставитися до моєї ситуації”

ЗАГАЛЬНИЙ ВПЛИВ ПРОЄКТУ

- системний доступ до життєво необхідних послуг для людей у прифронтових та важкодоступних громадах, де така допомога часто відсутня або обмежена
- зниження рівня стресу у дітей і дорослих
- відновлення здатності діяти у складних ситуаціях
- зростання довіри до фахівців і готовності звертатися по допомогу
- не разова підтримка, а послідовний супровід — від першого звернення до стабілізації
- комплексний підхід: поєднання соціальної, психологічної та реабілітаційної підтримки дозволило не лише стабілізувати стан людей, а й посилити спроможність родин і громад самостійно долати наслідки війни